

MEHNAT MUHOFAZASI SOHASIDAGI MAQSABLARNING IQTISODIY TAHLILI.

Muradov Sirojiddin

Qarshi muhandislik-iqtisodiyot instituti

“Mehnat muhofazasi va texnika xavfsizligi” kafedrasida stajyor-o‘qituvchisi

Qarshi, O‘zbekiston.

sirojiddinmuradov0@gmail.com

<https://doi.org/10.5281/zenodo.10611086>

Annotatsiya. Ushbu maqolada mehnatni muhofaza qilish sohasidagi mablag'lar, mablag'larning ishlatilishi va yo'nalishi tahliliy o'rganilib, ushbu mablag'larning korxonada, viloyat va respublika iqtisodiyotidagi o'rni tahlil qilinadi.

Kalit so'zlar: “Mehnatni muhofaza qilish, iqtisodiyot. baxtsiz hodisa, qonun, ish beruvchi, xodim, kasaba uyushmasi”

ECONOMIC ANALYSIS OF PROFITS IN THE FIELD OF LABOR PROTECTION.

Abstract. In this article, funds in the field of labor protection, the use and direction of funds are analytically studied, and the role of these funds in the economy of the enterprise, region and republic is analyzed.

Keywords: "Labor protection, economy. accident, law, employer, employee, union".

ЭКОНОМИЧЕСКИЙ АНАЛИЗ ПРИБЫЛИ В ОБЛАСТИ ОХРАНЫ ТРУДА.

Аннотация. В данной статье аналитически изучены средства, использование и направление средств в области охраны труда, а также проанализирована роль этих средств в экономике предприятия, региона и республики.

Ключевые слова: «Охрана труда, экономика. несчастный случай, закон, работодатель, работник, профсоюз».

KIRISH.

O‘zbekiston Respublikasining “Mehnatni muhofaza qilish to‘g‘risida”gi qonunining 16-moddasi “Mehnatni muhofaza qilishni moliyalashtirish” deb ataladi. Mablag'larni moliyalashtirish manbalari va ulardan foydalanish qoidalari belgilangan. U turli xil baxtsiz hodisalar va kasb kasalliklarining oldini olish va mehnat munosabatlarida yo'qotishlarning oldini olish uchun ishlatiladi.

TADQIQOT METODLARI.

Tadqiqot jarayonida ilmiy va o‘quv adabiyotlarini tahlil qilish, qiyosiy tahlil qilish, umumlashtirish, dasturlash va raqamlashtirish modellari kabi usullardan foydalanildi.

TADQIQOT NATIJALARI VA MUHOKAMALAR.

Mehnatni muhofaza qilishni moliyalashtirish quyidagilar hisobidan amalga oshiriladi: O‘zbekiston Respublikasi Davlat byudjetidan ajratiladigan byudjet mablag'lari; ish beruvchining o'z mablag'lari; qonun hujjatlariga muvofiq tashkil etilgan mehnatni muhofaza qilish jamg'armalarining mablag'lari; yuridik va jismoniy shaxslarning homiylik xayriyalari; qonun hujjatlarida taqiqlanmagan boshqa manbalar.

Mehnatni muhofaza qilish bo'yicha byudjet mablag'lari tegishli (respublika va mahalliy) byudjetlarda alohida belgi qo'yilgan holda ajratiladi, bu mablag'lardan boshqaruv organlari,

nazorat va nazorat organlarini ta'minlash, ilmiy-tadqiqot va tajriba-konstruktorlik ishlarini, mehnatga oid davlat dasturlarini moliyalashtirishga yo'naltiriladi. himoya va boshqa dasturlarni bajarish uchun foydalaniladi.

Har bir ish beruvchi mehnatni muhofaza qilish uchun zarur bo'lgan mablag'larni qonun hujjatlarida, jamoaviy bitimda, shuningdek jamoa shartnomalarida yoki boshqa ichki me'yoriy hujjatlarda belgilangan miqdorda ajratadi. Xodimlar ushbu maqsadlar uchun hech qanday xarajatlar qilmaydi.

Tashkilotlar mehnatni muhofaza qilish jamg'armasini o'zlarining tijorat faoliyati va boshqa faoliyatidan olingan foyda (daromadlar), shuningdek qonun hujjatlarida taqiqlanmagan boshqa manbalar hisobidan tashkil etishga haqli.

Mehnatni muhofaza qilish uchun mo'ljallangan mablag'lardan boshqa maqsadlarda foydalanish mumkin emas.

Ish beruvchi tomonidan mehnatni muhofaza qilish uchun mablag' ajratish, shuningdek mehnatni muhofaza qilish jamg'armalarini tashkil etish va ularning mablag'laridan foydalanish tartibi Kasaba uyushmalari federatsiyasi ishtirokida O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi tomonidan belgilanadi. O'zbekiston.

Korxonalar, tashkilotlar va muassasalar O'zbekiston Respublikasining "Mehnatni muhofaza qilish to'g'risida"gi Qonuniga hamda mehnatni muhofaza qilish sohasidagi ilmiy-tadqiqot ishlariga, maqsadli dasturlarga va xodimlarning mehnat sharoitlarini yaxshilash va himoya qilishga qaratilgan boshqa chora-tadbirlarga muvofiq faoliyatni moliyalashtirish maqsadida mehnatni muhofaza qilish fondini tashkil etish.

Jamg'arma mablag'larini qat'iy ravishda:

- tashkilotdagi mehnat sharoitlarini yaxshilash va himoya qilish dasturlarini ishlab chiqish;
- ish joylarini mehnatni muhofaza qilish va texnik xavfsizlik qoidalari va normalari talablariga muvofiq jihozlash;
- mehnatni muhofaza qilish sohasida ilmiy-tadqiqot ishlarini olib borish;
- mehnat sharoitlarini yaxshilash va xavfsiz va samarali mehnat sharoitlarini yaratish, xodimlarni mehnatni muhofaza qilish bo'yicha o'qitish (ularning malakasini oshirish);
- ishlab chiqarishdagi baxtsiz hodisalarning oldini olish;
- kasbiy kasalliklarning oldini olish;
- mehnatni muhofaza qilish xizmatlarini me'yoriy-huquqiy hujjatlar va mehnatni muhofaza qilishni targ'ib qiluvchi vositalar bilan ta'minlash;
- mehnatni muhofaza qilish masalalari bo'yicha konferensiyalar, seminarlar, yig'ilishlar va ko'rgazmalar o'tkazish;
- mehnatni muhofaza qilish masalalari bo'yicha xalqaro hamkorlikni tashkil etish;
- mehnat sharoitlarini yaxshilash va mehnatni muhofaza qilish bo'yicha faoliyatni rag'batlantirish;
- tashkilotning ichki normativ hujjatlarida belgilangan mehnatni muhofaza qilishning boshqa sohalarida chora-tadbirlarni amalga oshirishga qaratilgan faoliyatni moliyalashtirish uchun foydalaniladi.

Mehnatni muhofaza qilish chora-tadbirlari va ushbu chora-tadbirlarni moliyalashtirish uchun zarur bo'lgan mablag'lar miqdori jamoa shartnomasida, agar bunday shartnoma tuzilmagan bo'lsa - ish beruvchi bilan kasaba uyushma qo'mitasi yoki xodimlarning boshqa vakillik organi o'rtasida tuzilgan shartnomada belgilanadi.

Tashkilotning mehnatni muhofaza qilish chora-tadbirlarining istiqbolli va yillik rejalarini ishlab chiqishda, birinchi navbatda, chang, zaharli gazlar bilan ifloslanish, tebranish, shovqin, boshqa xavfli va zararli ishlab chiqarish omillari, yong'in-portlash xavfi, og'ir qo'l ishlab chiqarishlari, uchastkalar, ob'ektlar, texnologik jarayonlar. mehnatni qisqartirishni (bartaraf qilishni) talab qiluvchilar belgilandi, shuningdek, zararli ishlab chiqarish va og'ir ishlarda band bo'lgan ishchilar (ayniqsa, ayollar) sonini qisqartirish, xavfsiz mehnat sharoitlarini yaratish choralari ko'zda tutilgan.

Mehnatni muhofaza qilish choralari:

- shamollatish moslamalarini, sanitariya-maishiy asboblarni joriy ta'mirlash;
- qurilayotgan binolar, inshootlar, yig'ish joylari, xandaklar, narvonlar va boshqalar yaqinidagi ish joyini panjara bilan o'rash;
- suv omborlarini tayyorlash, yig'ish va demontaj qilish, suv omborlarini o'rnatish, xandaklar va xandaqlarni mahkamlash;
- maxsus kiyimlar va maxsus poyabzallarni sotib olish, saqlash, ta'mirlash, yuvish, changdan tozalash, quritish, dezinfeksiya qilish;
- shaxsiy himoya vositalari va yukni ushlab turish moslamalarini sotib olish va sinovdan o'tkazish;
- ishchilarni davolash-profilaktika oziq-ovqatlari, sut, sovun bilan ta'minlash, sanitariya-maishiy va xizmat ko'rsatish xonalari sotib olish va ular tomonidan xizmatlar ko'rsatish;
- binolar, inshootlar va jihozlarga texnik xizmat ko'rsatish elementlaridan biri sifatida devorlar, shiftlar, inshootlar, jihozlarni bo'yash;
- tashkilot hududini obodonlashtirish, tarmoqli yo'llarni, piyodalar yo'laklarini asfaltlash, hududni obodonlashtirish;
- asosiy maqsadi korxonada yaqinida joylashgan turar-joy mavzolari uchun normal sanitariya sharoitlarini yaratish bo'lgan havo va suv ifloslanishini kamaytirish yoki ifloslanishni bartaraf etish bo'yicha chora-tadbirlar kiritilgan.

XULOSA.

Mehnatni muhofaza qilish chora-tadbirlari moliyalashtirish manbalari va moddiy resurslar bilan ta'minlanishi kerak.

Jamg'arma mablag'lari mehnatni muhofaza qilish xizmati ma'lumotlari asosida tashkilotning tegishli boshqaruv organi tomonidan tasdiqlangan byudjet doirasida sarflanadi.

Jamg'arma mablag'laridan foydalanishni nazorat qilish mehnatni muhofaza qilish xizmati xodimlari bilan bir qatorda bosh buxgalter va kasaba uyushma qo'mitasi yoki xodimlarning boshqa vakillik organi tomonidan amalga oshiriladi.

Jamg'armaning hisobot yilida foydalanilmagan mablag'lari olib qo'yilmaydi, ular keyingi yilga o'tkaziladi va ushbu Nizom va tashkilotning ichki me'yoriy hujjatlarida belgilangan maqsadlarda foydalaniladi.

Mehnatni muhofaza qilish tadbirlarini moliyalashtirish uchun ajratilgan mablag'lar boshqa maqsadlarda, shu jumladan soliqlar va majburiy to'lovlar bo'yicha qarzlarni, kreditorlarning boshqa qarzlarini qoplash uchun ishlatilishi mumkin emas.

REFERENCES

1. Muradov Sirojiddin. Mehanatni muhofaza qilishning tashkiliy-psixologik asoslaridagi mavjud muammolar//“Ekologiya, aholi xavfsizligi va mehnat muhofazasining hozirgi kundagi dolzarb masalalari va istiqbollari”. 2023. 133-137.
2. Muradov Sirojiddin. Mehnat sharoitlari va muhitini “kaizen” usuli yordamida takomillashtirishning innovatsion yechimlari//“Ekologiya, aholi xavfsizligi va mehnat muhofazasining hozirgi kundagi dolzarb masalalari va istiqbollari”.2023. 249-253.
3. Muradov Sirojiddin. Mehnatni muhofaza qilish sohasida yuk ortish va tushirish ishlaridagi yukchilar uchun ishlarining xavfsizligi kategori va qoidalari tahlili//“Ekologiya, aholi xavfsizligi va mehnat muhofazasining hozirgi kundagi dolzarb masalalari va istiqbollari”. 2023. 232-242
4. Muradov Sirojiddin. Mehnatni muhofaza qilishning rivojlanish tarixiy bosqichlarini o‘rganish//“Ekologiya, aholi xavfsizligi va mehnat muhofazasining hozirgi kundagi dolzarb masalalari va istiqbollari”. 2023. 243-248
5. Muradov Sirojiddin. Sanoat korxonalarini rahbar va mutaxassislarining mehnat muhofazasi bo‘yicha bilimlarini tekshirishni raqamli texnologiyalar asosida tashkil etishning ahamiyati//“Ekologiya, aholi xavfsizligi va mehnat muhofazasining hozirgi kundagi dolzarb masalalari va istiqbollari”. 2023. 146-150
6. Muradov Sirojiddin. Xavfli sanoat korxonalarida ishchilarni xavfli gaz va zaxarli moddalar ta’siridan himoya qilishga qaratilgan inovatsion yechimlar//“Ekologiya, aholi xavfsizligi va mehnat muhofazasining hozirgi kundagi dolzarb masalalari va istiqbollari”. 2023. 402-405
7. Muradov Sirojiddin Husan o‘g‘li. Sanoat korxonalarini rahbar va mutaxassislarining mehnat muhofazasi bo‘yicha bilimlarini tekshirishni raqamli texnologiyalar asosida tashkil etishning ahamiyati// Aholi bandligi sohasidagi davlat siyosatining amalga oshirishning dolzarb masalalari. 2023/10/26. 180-183
8. Мурадов Сирожиддин. Определение отдыха и отпусков на основании нового трудового кодекса// Aholi bandligi sohasidagi davlat siyosatining amalga oshirishning dolzarb masalalari. 2023/10/26. 17-21
9. MURADOV SIROJIDDIN HUSAN O‘G‘LI. Mehnatni muhofaza qilishning rivojlanish tarixiy bosqichlarini o‘rganish// Aholi bandligi sohasidagi davlat siyosatining amalga oshirishning dolzarb masalalari. 2023/10/26. 8-16
10. Muradov, S. (2023). ISHLAB CHIQRISHDAGI AVARIYALARNI O‘RGANISH VA TAHLIL QILISH. *Educational Research in Universal Sciences*, 2(16), 474–477. Retrieved from <http://erus.uz/index.php/er/article/view/5015>
11. Muradov Sirojiddin. Ishlab chiqarishdagi avariya larni o‘rganish va tahlil qilish// *Educational Research in Universal Sciences*, 2(16), 474–477.

12. Muradov S. ISHLAB CHIQRISHDAGI AVARIYALARNI O‘RGANISH VA TAHLIL QILISH //Educational Research in Universal Sciences. – 2023. – T. 2. – №. 16. – C. 474-477.
13. Sirojiddin M., Umurzoq E. INNOVATIVE SOLUTIONS FOR IMPROVEMENT OF WORKING CONDITIONS AND ENVIRONMENT THROUGH THE KAIZEN METHOD //International journal of advanced research in education, technology and management. – 2023. – T. 2. – №. 12. – C. 42-47.
14. Sulstonova , D. N., & Siddiqova , M. A. qizi. (2023). COLOR SCHEME IN THE FORMATION OF THE ARTISTIC ENVIRONMENT OF THE INTERIOR OF MODERN EDUCATIONAL CENTERS. *Educational Research in Universal Sciences*, 2(14), 109–115. Retrieved from <https://erus.uz/index.php/er/article/view/4394>
15. Sulstonova D. N., qizi Siddiqova M. A. COLOR SCHEME IN THE FORMATION OF THE ARTISTIC ENVIRONMENT OF THE INTERIOR OF MODERN EDUCATIONAL CENTERS //Educational Research in Universal Sciences. – 2023. – T. 2. – №. 14. – C. 109-115.
16. Muradov Sirojiddin Husan o‘g‘li, Xakimov Xurshid Hamidulla o‘g‘li, & Siddiqova Madinabonu Asatilla qizi. (2021). NEW INNOVATIVE ENGINEERING SOLUTIONS TO THE PROBLEMS OF SIGNALIZATION AND SECURITY SYSTEMS. *European Journal of Life Safety and Stability (2660-9630)*, 2, 28-30. Retrieved from <http://www.ejlss.indexedresearch.org/index.php/ejlss/article/view/13>
17. Muradov , S. H. o‘g‘li, & Zayniyev , U. U. o‘g‘li. (2023). PRINCIPLES OF PASSING AND DOCUMENTING INSTRUCTIONS ON SAFETY TECHNIQUES. *Educational Research in Universal Sciences*, 2(14), 116–119. Retrieved from <http://erus.uz/index.php/er/article/view/4395>
18. Muradov Sirojiddin Husan o‘g‘li, Zayniyev Ulfat Utkir o‘g‘li. PRINCIPLES OF PASSING AND DOCUMENTING INSTRUCTIONS ON SAFETY TECHNIQUES. *Educational Research in Universal Sciences*. 2023-11
19. Sirojiddin M., Umurzoq E. INNOVATIVE SOLUTIONS FOR IMPROVEMENT OF WORKING CONDITIONS AND ENVIRONMENT THROUGH THE KAIZEN METHOD //International journal of advanced research in education, technology and management. – 2023. – T. 2. – №. 12. – C. 42-47.
20. Muradov Sirojiddin; Egamberdiyev Umurzoq. INNOVATIVE SOLUTIONS FOR IMPROVEMENT OF WORKING CONDITIONS AND ENVIRONMENT THROUGH THE KAIZEN METHOD//International journal of advanced research in education, technology and management. – 2023. – T. 2. – №. 12. – C. 42-47.
21. Husan o‘g‘li M. S., Hamidulla o‘g‘li X. X. Siddiqova Madinabonu Asatilla qizi. NEW INNOVATIVE ENGINEERING SOLUTIONS TO THE PROBLEMS OF SIGNALIZATION AND SECURITY SYSTEMS //European Journal of Life Safety and Stability (2660-9630). – 2021. – T. 2. – C. 28-30.
22. Husan o‘g‘li M. S., Shavkat o‘g‘li E. D. INNOVATIVE SOLUTIONS TO PROTECT WORKERS FROM DANGEROUS GAS AND TOXIC SUBSTANCES IN

- HAZARDOUS INDUSTRY ENTERPRISES //Educational Research in Universal Sciences. – 2023. – С. 11-17.
23. Muradov , S. H. o‘g‘li, & Egamov , D. S. o‘g‘li. (2023). INNOVATIVE SOLUTIONS TO PROTECT WORKERS FROM DANGEROUS GAS AND TOXIC SUBSTANCES IN HAZARDOUS INDUSTRY ENTERPRISES. *Educational Research in Universal Sciences*, 2(14), 340–342. Retrieved from <http://erus.uz/index.php/er/article/view/4443>
24. O‘G E. L. A. A. et al. PHYSIOLOGICAL AND HYGIENE BASIS OF HUMAN LABOR ACTIVITY //International journal of advanced research in education, technology and management. – 2023. – Т. 2. – №. 11.
25. MURADOV SIROJIDDIN HUSAN O‘G‘LI; ESHPO‘LATOV AZIZBEK ADHAM O‘G‘LI. PHYSIOLOGICAL AND HYGIENE BASIS OF HUMAN LABOR ACTIVITY// International journal of advanced research in education, technology and management.2023.266-273.
26. Rakhimov, O. D., and S. H. Muradov. "Digitalization of Instructions on Labor Protection and Safety Techniques." *European journal of life safety and stability (EJLSS)* 24 (2022): 80-86.
27. O.D. Rakhimov, Muradov S.H. Digitalization of Instructions on Labor Protection and Safety Techniques. // European journal of life safety and stability (EJLSS). 2022. №24. P.80-86.
28. O‘G‘LI M. S. H. ANALYSIS OF “MEASURES TO ENSURE OCCUPATIONAL SAFETY IN THE FIELD OF CARGO TRANSPORTATION AND LOADING.” //International journal of advanced research in education, technology and management. – 2023. – Т. 2. – №. 9.
29. MURADOV SIROJIDDIN HUSAN O‘G‘LI. ANALYSIS OF “MEASURES TO ENSURE OCCUPATIONAL SAFETY IN THE FIELD OF CARGO TRANSPORTATION AND LOADING.”// [INTERNATIONAL JOURNAL OF ADVANCED RESEARCH IN EDUCATION, TECHNOLOGY AND MANAGEMENT](#). Vol. 2 No. 9 (2023). 127-133
30. ЎҒЛИ Р. Х. Ф., СИРОЖИДДИН М. ИЗУЧЕНИЯ УСЛОВИЯ ТРУДА В КОМПАНИИ ЕВРОПЫ. МУРАДОВ СИРОЖИДДИН //International journal of advanced research in education, technology and management. – 2023. – Т. 2. – №. 10.
31. ЎҒЛИ, РАЖАБОВ ХУРШИД ФАХРИДДИН, and МУРАДОВ СИРОЖИДДИН. "ИЗУЧЕНИЯ УСЛОВИЯ ТРУДА В КОМПАНИИ ЕВРОПЫ. МУРАДОВ СИРОЖИДДИН." *International journal of advanced research in education, technology and management* 2.10 (2023).
32. ЎҒЛИ, Р. Х. Ф., & СИРОЖИДДИН, М. (2023). ИЗУЧЕНИЯ УСЛОВИЯ ТРУДА В КОМПАНИИ ЕВРОПЫ. МУРАДОВ СИРОЖИДДИН. *International journal of advanced research in education, technology and management*, 2(10).
33. Rayimkulov A., Murodov S. Some Issues of Safety in the Use of Tower Cranes Used in Construction Projects //JournalNX. – С. 301-308.

34. Rayimkulov A., Murodov S. Some Issues of Safety in the Use of Tower Cranes Used in Construction Projects //JournalNX. – С. 301-308.
35. Мурадов, Сирожиддин. "ПРОБЛЕМЫ ТУШЕНИЯ ПОЖАРОВ КЛАССА Е ЛИЧНЫМ СОСТАВОМ ПОЖАРНОЙ ОХРАНЫ В МИРЕ." *International journal of advanced research in education, technology and management* 2.5 (2023).
36. Мурадов С. ПРОБЛЕМЫ ТУШЕНИЯ ПОЖАРОВ КЛАССА Е ЛИЧНЫМ СОСТАВОМ ПОЖАРНОЙ ОХРАНЫ В МИРЕ //International journal of advanced research in education, technology and management. – 2023. – Т. 2. – №. 5.
37. Мурадов, С. (2023). ПРОБЛЕМЫ ТУШЕНИЯ ПОЖАРОВ КЛАССА Е ЛИЧНЫМ СОСТАВОМ ПОЖАРНОЙ ОХРАНЫ В МИРЕ. *International journal of advanced research in education, technology and management*, 2(5).
38. Raximov O.D, Muradov S.H. SANOAT KORXONALARI RAHBARI VA MUTAXASSISLARINI MEHNAT MUHOFAZASI BO'YICHA O'QITISH VA BILIMLARINI SINOVDAN O'TKAZISHNI RAQAMLASHTIRISH. MONOGRAFIYA.2023.1-96
39. Raximov O.D, Muradov S.H. SANOAT KORXONALARI RAHBARI VA MUTAXASSISLARINI MEHNAT MUHOFAZASI BO'YICHA O'QITISH VA BILIMLARINI SINOVDAN O'TKAZISHNI RAQAMLASHTIRISH// INTELLEKT. MONOGRAFIYA.2023
40. Dustkabilovich, R. O. ., & o`g`li, M. S. H. . (2021). Innovative Technologies in Teachingdirectors and Specialists of Industrial Enterprises on "Labor Protection". *European Journal of Life Safety and Stability* (2660-9630), 80-85. Retrieved from <http://ejlss.indexedresearch.org/index.php/ejlss/article/view/3>
41. Rakhimov Oktyabr Dustkabilovich; Muradov Sirojiddin Husan o`g`li. Innovative Technologies in Teachingdirectors and Specialists of Industrial Enterprises on "Labor Protection"// *European Journal of Life Safety and Stability* (2660-9630), 2021/12/29. 80-85.
42. Muradov S.H; Safarov Sh. O'. MEHNAT SHAROITLARI VA MUHITINI "KAIZEN" USULI YORDAMIDA TAKOMILLASHTIRISHNING INNOVATSION YECHIMLARI// PAXTA TOZALASH, TO'QIMACHILIK VA YENGIL SANOAT SOHALARINING TEXNOLOGIYASINI TAKOMILLASHTIRISH. 2023. 90-92
43. СИРОЖИДДИН МУРАДОВ. ИЗУЧЕНИЯ ОХРАНА ТРУДЫ НА ПРОИЗВОДСТВЕ КОРЕИ// ХӨДӨЛМӨР, НИЙГМИЙН ХАРИЛЦАА СУДЛАЛ. 2023. 242-247
44. Muradov Sirojiddin Husan ugli; Odilov Muzaffar. MAIN INDICATORS OF LABOR PROTECTION MEASURES EFFICIENCY// INTERNATIONAL JOURNAL OF SCIENTIFIC RESEARCHERS0 2023. 201-206
45. Sultonova D. N., qizi Siddiqova M. A. COLOR SCHEME IN THE FORMATION OF THE ARTISTIC ENVIRONMENT OF THE INTERIOR OF MODERN EDUCATIONAL CENTERS //Educational Research in Universal Sciences. – 2023. – Т. 2. – №. 14. – С. 109-115.